

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Directie Participatie
o.v.v. Wieringerhoek
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Uw kenmerk
Uw brief van
Zaaknummer Z-20-103336
Documentnummer DOC-20-254077
Bijlage(n) 0
Telefoonnummer 0229 856000
Verzonden 7 mei 2020

Behandelend ambtenaar

Onderwerp Zienswijze Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) Wieringerhoek

Geachte directie,

De gemeente Medemblik werkt samen met de buurgemeenten Enkhuizen en Hollands Kroon en de provincie Noord Holland aan de ontwikkeling van de Noord-Hollandse IJsselmeerkust. In onderlinge afstemming hebben wij met belangstelling de ter inzage liggende stukken: NRD Wieringerhoek, de opzet voor de participatie en de startbeslissing bestudeerd. Op basis daarvan komen wij tot de volgende zienswijze.

- *Procedureel, projectdoel*

Wij zien dat de NRD een heldere aanpak volgt vanuit m.e.r. en de MIRT-systematiek: eerst de planstudie i.c.m. een planMER, daarna de uitwerking van een voorkeursbeslissing i.c.m. projectMER.

Het zwaartepunt van de hele procedure is het voorkeursalternatief dat aan het einde van de planstudie en planMER wordt gekozen. Voor een plan-MER is het vanuit de Wet milieubeheer/Besluit mer noodzakelijk dat “alle redelijkerwijs in beschouwing te nemen locatiealternatieven” worden meegenomen in het onderzoek. Wat die alternatieven zijn, hangt af van de geformuleerde probleemstelling en/of projectdoel.

Het projectdoel is zeer ruim geformuleerd in paragraaf 1.1: Het hoofddoel van het project is het deltakarakter van de verbinding tussen het IJsselmeer en de Waddenzee te versterken door ‘natuurlijke overgangen’ te maken: van nat naar droog en van zout naar zoet. Bijdragen aan de aanpak van de zoutproblematiek is een maatschappelijk belangrijk neven doel. Maar deze opgave is niet alleenstaand. In het gebied zijn meerdere wensen om de leefbaarheid van het gebied te vergroten en daarmee de economische aantrekkelijkheid te vergroten. Gezamenlijk kijken naar alle opgaven levert ruimtelijke kwaliteit op.

ZAF8BC699B9

In paragraaf 2.3 is het projectdoel minder breed geformuleerd: Het project Wieringerhoek heeft een ecologisch hoofddoel en een duidelijk nevendoeel: - versterken van het deltakarakter van de verbinding IJsselmeer-Waddenzee door natuurlijke overgangen te creëren. Het nevendoeel is: - een bijdrage leveren aan de bescherming van de zoetwatervoorraad in het IJsselmeer.

De meest ruim omschreven noodzaak van het project Wieringerhoek is leidend voor de bandbreedte van de te onderzoeken alternatieven. Dat betekent dat ook alternatieven die politiek of maatschappelijk minder voor de hand liggend zijn, onderzocht dienen te worden. Zo kijkt de Cie mer hier ook naar.

- *Algemeen*

Er mist een Samenvatting aan het begin van deze NRD voor inwoners en organisaties in de omgeving, waarin kernachtig het doel van deze NRD wordt beschreven en wat er van indieners van zienswijzen wordt gevraagd.

- *Integrale (Kust)visie*

De basis voor de ontwikkeling van de Wieringerhoek komt mede voort uit de Agenda IJsselmeergebied 2050 (AIJG2050) en tevens Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW). AIJG2050 is door meer dan 60 partijen ondertekend in 2018 en is qua thema's (7 op systeemniveau) en ambities (3) integraal de basis voor het grotere IJsselmeergebied. Daar valt ons inziens ook dit plangebied Wieringerhoek onder. De gebiedsagenda beoogt vooral de samenwerking tussen alle betrokken partijen te verbeteren en nieuwe werkwijzen te ontwikkelen voor een meer integrale aanpak. Het lijkt in de NRD of Rijkswaterstaat in de scope van dit project de integrale doelstelling van de AIJG2050 niet heeft meegenomen.

1. Gemeenten en provincie zien vanuit die omissie de MIRT-verkenning Wieringerhoek en een Integrale Kustvisie gezamenlijk met alle processen en projecten die al lopen, als dé sturing op een gewenste ontwikkeling van het Noord-Hollands IJsselmeer. In de NRD kan met het oog hierop de koppeling met de integrale kustvisie beter gemaakt worden.
2. In de NRD mist de relatie met andere al lopende processen en projecten als De Nieuwe Afsluitdijk, Noordkop en Dijkversterking Den Oever-Den Helder. Uiteindelijk moet de uitkomst van Wieringerhoek passen in een integraal beeld (integrale toekomstvisie) van het totale gebied. Nu is - in elk plan - iets te lezen over koppelkansen en over ontwikkelingen in ecologie en in toerisme/recreatie. Wat is de afweging en wat is integraal de keuze die gemaakt wordt? Dit niveau mist in de NRD, niet alleen inhoudelijk maar ook bestuurlijk.
3. De onderzoekalternatieven zijn vrijwel allemaal buitendijks geformuleerd. Op basis van het geformuleerde projectdoel (zie hiervoor) is niet duidelijk waarom niet meer binnendijkse alternatieven hier geen bijdrage aan zouden kunnen leveren. Dit temeer omdat in de NRD wordt vastgesteld dat het project Noordkop in hetzelfde gebied werkt en dezelfde doelen nastreeft. Gelet op het ruim geformuleerde projectgebied lijken bijv. verzilting binnendijks

voor de landbouw en de potentiële bedreiging van de inlaat van zoetwater Medemblik tevens belangrijke issues voor het onderzoek.

4. Met betrekking tot aanvullende kansen en mogelijkheden (zogenaamde meekoppelkansen) die in samenhang met het project te benoemen zijn, zien wij ook: versterken van de leefbaarheid, een bijdrage aan de energietransitie (RES NHN; bijv. eilanden met zonne-energie), economie, recreatie en toerisme in relatie tot lopende processen en projecten (zoals vismigratieproject Noordkop). Ons college kiest voor wat betreft de energietransitie uitdrukkelijk voor 'zon', en wil niet méér windmolens op Medembliks grondgebied (inclusief IJsselmeer)
5. Uit de NRD blijkt dat voor diverse alternatieven ook in het IJsselmeer tamelijk grootschalige ingrepen niet worden uitgesloten. De vraag is of de haalbaarheid hiervan wel voldoende is/wordt bekeken vanuit de soorten- en gebiedsbescherming (N2000)?
6. Gelet op het bovenstaande, vinden provincie en gemeenten tenslotte dat in de NRD 'samenwerking en besluiten nemen' nog (te) onduidelijk is opgenomen; althans voor wat betreft de verhouding tussen de partijen en een gezamenlijke verantwoordelijkheid en voor wat betreft een eigen verantwoordelijkheid van iedere partij. Het verzoek is om dit duidelijk in de NRD op te nemen.

- *Recreatie en Toerisme*

De regio wil ervoor waken dat de scope en aanpak omschreven in de NRD (te) beperkend en beperkt wordt voor de functie Recreatie en Toerisme in het gebied. Zo kent de gemeente Medemblik met haar havens en het Regattacenter het beste zeilwater ter wereld.

Er moet ons inziens:

1. Een voldoende diepgaande analyse Recreatie en Toerisme worden gemaakt;
2. De ecologie op en in het water als scope gaat vanuit N2000 grotendeels over buitendijkse ontwikkeling en op basis daarvan worden afwegingen gemaakt in relatie tot het achterland vanuit Wieringerhoek. Wij willen niet dat andere functies in het gebied (kustzone) bij voorbaat moeten volgen of wijken en willen een integrale afweging kunnen maken, zowel inhoudelijk als bestuurlijk;
3. Omdat er - nog nader te bepalen - onderzoeken zijn voorzien voor de Wieringerhoek die andere ruimtelijke functies (bij voorbaat) belemmeren, bijv. wanneer de uitkomsten van de onderzoeken in waarden vertaald en in effecten gemeten beperkingen opleggen, pleitten wij er voor die onderzoeken meer integraal in te steken (hoewel wettelijk niet verplicht). Zie onze opmerkingen onder punt Integrale (kust)visie). Wij menen dat de belangen van Recreatie en Toerisme in verhouding moeten staan tot de doelstellingen van het project op gebied van water, ecologie en biodiversiteit. Dit geldt overigens ook voor zoetwater, energietransitie e.d. En er een integrale afweging dient plaats te vinden, anders gezegd: hier zien wij een rol voor de Stuurgroep. De verantwoordelijkheid voor het project blijft liggen bij het Rijk (minister, BO MIRT).

- *Landbouw en visserij*

Het IJsselmeer speelt een belangrijke rol in de economie van Noord-Holland. Dit is niet alleen op het gebied van recreatie en toerisme zo, maar ook landbouw en visserij zijn belangrijke sectoren.

1. Vanuit de NRD wordt verder gewerkt richting het opstellen van een MER. Vanuit het belang van de landbouw zouden we graag zien dat er ook een Landbouw Effect Rapportage (LER) wordt opgesteld.
2. Het gaat voor de landbouw niet alleen om de hoeveelheid beschikbaar land, maar ook om de kwaliteit van het water, en de mate waarin het watersysteem van voldoende zoetwater wordt voorzien.
3. Wat betekenen de maatregelen voor de beroepsvisserij op het IJsselmeer?

- *Zoetwater*

Er zijn aandachtspunten tav het in de NRD omschreven nevensdoel zoetwatervoorraad in het IJsselmeer. Het gaat om de volgende punten:

1. Procesmatig en inhoudelijk verwachten wij dat deze plannen met de Rijkswaterstaat collega's worden afgestemd die zich bezighouden met het berekenen van de ontwikkelingen in beschikbare kuubs (m³) zoetwater nu en in de toekomst.
2. In de NRD wordt gesteld dat rekening gehouden wordt met het belang van het IJsselmeer voor de zoetwaterwatervoorziening (nevensdoel). Echter, alle alternatieven gaan uit van lokaal een stuk IJsselmeer verbrakt en verondiept. Beide ingrepen verkleinen de zoetwaterbuffer; het effect is natuurlijk afhankelijk van de grootte van het gebied. Er wordt ook aangegeven dat het effect van zout zoveel mogelijk gekwantificeerd zal worden; het effect van verondieping op de zoetwaterbuffer wordt niet genoemd.
3. In het kader van het zoetwaterprogramma moeten de regio's iedere kuub extra watervraag verantwoorden. Daar horen dus ook de kuubs zoetwater die het voorkeursalternatief gaan kosten tegenover te staan.
4. Als optie wordt genoemd het meekoppelen van de zoutvang bij de spuisluizen. Het overlopen van de zoutputten gebeurt alleen in extreme omstandigheden. Het verlies van zoetwaterbuffer speelt al eerder dus dit is niet altijd in te zetten als positieve meekoppeling.
5. Naast de aandacht voor zoetwater in het IJsselmeer zouden we ook graag zien dat er rekening gehouden wordt met de effecten van het project op (zoute) kwel.

- *Participatie*

Momenteel zitten we in de Covid-19 pandemie. We krijgen signalen uit onze dorpen en steden dat men moeite heeft om zich te organiseren/verenigen om als lokale samenleving volwaardig te participeren in diverse procedure. Dit is aanleiding voor regionale overheden om

besluitvormingsprocessen te temporiseren. We verzoeken u om de opzet voor de participatie aan de actualiteit aan te passen. Zeker als het gaat om bijvoorbeeld alternatief 1, waarbij moerasachtige ontwikkelingen nabij Andijk worden onderzocht, delen wij de lokale zorgen die ons ter ore komen. Ons college is niet enthousiast over die plannen. Vanuit die optiek vinden wij het wenselijk dat de lokale bevolking in staat moet zijn zich goed te organiseren in een besluitvormingsproces.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Medemblik,

De secretaris,

De burgemeester,

J. Zwaan

F.R. Streng

Deze brief is in een geautomatiseerd proces gemaakt en daarom niet ondertekend.